

NASZ POWIAT RADOMSKI

Bezpłatny informator „Nasz Powiat Radomski” Nr (33) 2/2025

ISSN 2544-2503

Kuba Urbański zaśpiewał na festynie rodzinnym w Wierzbicy

s. 15-17

Szpital powiatowy w Iłży z oddziałem po remoncie

s. 4

Pięć lat Powiatowego Instytutu Kultury

s. 20

Powiatowe zawody młodych strażaków

s. 18

Jubileuszowy Jarmark Sztuki Ludowej w Iłży

s. 21

Trzy nowe drogi w powiecie, trzy kolejne w budowie s. 8-9

OKIEM STAROSTY

Współpraca to podstawa

Praca starosty to nie tylko inwestycje, dokumenty czy procedury. To przede wszystkim ludzie, których codziennie spotykam podczas rozmów, spotkań, wizyt w szkołach, na drogach czy podczas lokalnych wydarzeń. Te codzienne spotkania

pokazują mi jedno: to, co najważniejsze, dzieje się tu, na miejscu.

Ostatnie miesiące to czas intensywnej pracy: są przebudowywane kolejne odcinki dróg, trwają kolejne inwestycje oświatowe, modernizacja oddziału szpitala w Iłży, czy budynków użyteczności publicznej. Cieszy mnie, gdy mieszkańcy zauważają te zmiany, ale wiem też, że przed nami kolejne wyzwania.

Nie brakuje spraw trudnych. Budżet powiatu to nie worek bez dna, a rosące koszty wszystkiego – od usług budowlanych po energię – zmuszają nas do dokładnego liczenia każdej złotówki. Mimo to robimy wszystko, aby nie rezygnować z zadań, które obiecaliśmy mieszkańcom. Każdy sukces powiatu to nie sukces starosty czy urzędu. To efekt współpracy: z radnymi, wójtami i burmistrzami, sołtysa-

mi, organizacjami społecznymi i – przede wszystkim – mieszkańcami. To Państwu uwagi, pomysły i zaangażowanie napędzają nas do działania.

Trwają wakacje, czas odpoczynku, ale też lokalnych wydarzeń, które łączą nas jako wspólnotę. Festyny, pikniki, zawody sportowe – to właśnie na takich spotkaniach najlepiej widać, jak silna i wyjątkowa jest nasza społeczność. Zachęcam, byście Państwo z nich korzystali, a przy okazji – rozmawiali z nami, samorządowcami. Bo tylko słuchając siebie nawzajem, możemy dobrze pracować na rzecz naszej małej Ojczyzny.

Życzę wszystkim mieszkańcom powiatu spokojnych, bezpiecznych wakacji. Odpocznijmy, nabierzmy sił, a we wrześniu wracamy do pracy i nowych wyzwań.

Świetne wyniki matur w naszych szkołach

Tegoroczne wyniki egzaminu dojrzałości to ogromny sukces szkół średnich, prowadzonych przez Powiat Radomski. Już po raz kolejny zdawalność matur jest powyżej średniej wojewódzkiej i ogólnopolskiej. Wszystkim absolwentom serdecznie gratulujemy uzyskanych wyników.

Łączna zdawalność w powiatowych liceach wyniosła 97,9% (średnia wojewódzka to 85%, a ogólnopolska – 86%), natomiast w technikumach – 90,5% (średnia wojewódzka – 71%, a ogólnopolska – 70%).

- Kolejny rok blisko stu procentowej zdawalności egzaminów maturalnych to potwierdzenie bardzo wysokiej jakości kształcenia w naszych liceach i technikumach. Wszystkim absolwentom serdecznie gratuluję uzyskanych wyników, a dyrekcji i nauczycielom dziękuję za bardzo dobre przygotowanie młodzieży. Życzę tegorocznym absolwentom, abyście dostali się na wymarzone studia lub podjęli atrakcyjne zatrudnienie w branżach, z którymi wiążecie swoją przyszłość – mówi Waldemar Trelka, starosta radomski.

Stu procentowa zdawalność
Tegorocznymi edukacyjnymi liderami w powiecie są: liceum w Zespole Szkół w Pionkach oraz technikum w Zespole Szkół Ponadpodstawowych im. Stanisława Staszica w Iłży, gdzie uzyskano 100-procentową zdawalność. W sierpniu egzamin poprawkowy będzie zdawać 11 maturzystów z technikum oraz 2 maturzystów z liceum, którzy nie zdali tylko jednego przedmiotu.

Matematyczny sukces liceum w Iłży
Liceum w Iłży jest w gronie kilku szkół w Polsce o najwyższym wyniku z obu przedmiotów ścisłych (matematyka

i fizyka). Z obu przedmiotów tegoroczne wyniki dają szkole 3. miejsce w województwie mazowieckim (gdzie konkurencja szkół jest największa). Doliczając jeszcze wyniki województw: lubelskiego, małopolskiego i podkarpackiego (OKE Kraków) liceum w Iłży ma 4. miejsce w tych dwóch wielkich regionach. Jest to rewelacyjny wynik z matematyki! W stosunku do zeszłego roku jest progres o 14 punktów procentowych, podczas gdy w większości najlepszych szkół wyniki spadały. Z fizyki progres o 17,8 punktów procentowych w porównaniu do 2024 roku.

Wyniki matur 2025

Licea:
Liceum w Zespole Szkół w Pionkach – zdało 38 osób – zdawalność 100%;
Liceum w Iłży – zdawało 58 osób, zdały 56 osoby – zdawalność 96,6 %

Technika:
ZSP Iłża – zdało 50 absolwentów – zdawalność 100%;
CKZIU Pionki – zdawało 57 absolwentów, zdało 52- zdawalność 91,2 %;
ZS Pionki – zdawało 41 absolwentów, zdało 32 – zdawalność 78 %.

ZDJĘCIE NUMERU

Teresa Grodzińska, zamordowana przez Sowietów bohaterska sanitariuszka z czasów wojny polsko – bolszewickiej 1920 roku, została godnie upamiętniona. Na jej rodzinnej ziemi, w Jaszowicach koło Zakrzewa, staraniem miejscowego rolnika Wojciecha Pysiaka, został odsłonięty pamiątkowy pomnik i obelisk. Uroczystość z asystą Kompani Honorowej Wojska Polskiego oraz udziałem poczty sztandarowego Powiatu Radomskiego odbyła się w sobotę, 5 lipca.

Film i zdjęcia z wydarzenia na: powiatradomski.pl

LICZBA NUMERU

450
tysięcy
złotych

otrzymał Powiat Radomski z budżetu województwa mazowieckiego. Dofinansowanie zostanie przeznaczone na powiatowy program profilaktyki nowotworowej, przebudowę drogi w Słupicy oraz modernizację pomieszczeń Powiatowego Instytutu Kultury.

Wydawca:
Starostwo Powiatowe w Radomiu – Powiat Radomski

Redakcja:
Starostwo Powiatowe w Radomiu
ul. T. Mazowieckiego 7, 26-600 Radom
tel. (48) 36 55 801 wew. 152, 153

Redaguje zespół:
Redaktor naczelny: Marcin Genca
Sekretarz redakcji: Katarzyna Jakubiak,
Mariusz Siczek, Iwona Ługowska, Anna Karolak,
Sylvia Potera, Renata Metzger, Sylwester Szymczak.

Druk:
Virgo Poligrafia, ul. Św. Wacława 2/6, 26-600 Radom

Nowa interna w szpitalu w Iłży

W szpitalu powiatowym w Iłży zakończyła się przebudowa Oddziału Chorób Wewnętrznych. Remont trwał tam w latach 2023-2025. Teraz szpital kupuje nowoczesny sprzęt i aparaturę medyczną oraz wyposażenie oddziału. Koszt prac to ponad 6,2 miliona złotych, z czego większość pochodziła w budżecie Powiatu Radomskiego.

Popularna interna ostatni remont przechodziła w 2006 roku. Zmodernizowany oddział będzie miał 21 łóżek, a każda sala chorych – własną łazienkę. Wszystkie pomieszczenia oddziału to prawie 500 metrów kwadratowych. Obecnie będzie kupowane wyposażenie oraz sprzęt i aparatura medyczna dla oddziału. Pierwsi pacjenci na nowej internie powinni pojawić się na przełomie lipca i sierpnia.

– Środki jakie w ostatnim czasie zostały za-inwestowane w nasz szpital i jego wyposażenie ze strony Starostwa Powiatowego w Radomiu to około 40 milionów złotych – mówiła Joanna Pionka, dyrektor szpitala powiatowego w Iłży. – Nie byłoby nas tu dzisiaj, gdyby nie Zarząd Powiatu Radomskiego, który sfinansował tę inwestycję, za co serdecznie dziękuję również wszystkim radnym powiatowym, za to, że rozumiecie Państwo potrzeby naszego szpitala i aprobujecie je. Dziękuję również panu burmistrzowi wraz z radnymi Iłży za dofinansowanie na sprzęt dla naszego oddziału.

Koszt modernizacji Oddziału Chorób Wewnętrznych wyniósł 6 milionów 285 tysięcy złotych, z czego 5 milionów 711 tysięcy złotych pochodziło z budżetu powiatu, a 400 tysięcy złotych przekazał samorząd Miasta i Gminy Iłża. Z budżetu szpitala wydano na ten cel 174 tysiące złotych.

W tym roku w iłżeckim szpitalu realizowanych jest 8 kolejnych zadań, na które Powiat Radomski przeznaczył prawie 900 tysięcy złotych. Warto dodać, że w latach 2019 – 2024 w szpitalu zostały zrealizowa-

ne 52 zadania inwestycyjne i remontowe, m. in.: modernizacja Oddziału Chirurgicznego i Bloku Operacyjnego, przebudowa Oddziału Pediatrii, zakup Tomografu Komputerowego wraz z adaptacją pomieszczeń, modernizacja dwóch kotłowni i apteki szpitalnej oraz obecne zakupy sprzętu i aparatury medycznej. Na realizację tych zadań szpital otrzymał dofinansowanie w łącznej wysokości 27 milionów 146 tysięcy złotych, w tym 20 milionów 853 tysiące złotych z budżetu powiatu, 3 miliony 617 tysięcy złotych z budżetu państwa, 700 tysięcy złotych z

budżetu Miasta i Gminy Iłża, a 255 tysięcy złotych z budżetu innych samorządów, zaś 1 milion 721 tysięcy złotych z funduszy unijnych.

Oprócz tego w latach 2019 – 2025 samorząd Powiatu Radomskiego udzielił szpitalowi pożyczki na kwotę 11 milionów 218 tysięcy złotych, z czego umorzono jak dotąd 2 miliony 706 tysięcy złotych. Łącznie środki, które otrzymał Szpital w Pionkach w latach 2019 – 2025 jako dofinansowanie inwestycji i pożyczki wynoszą 103 miliony 318 tysięcy złotych, w tym środki powiatu 56 milionów 721 tysięcy.

Waldemar Trełka, starosta radomski

– Szpital w Iłży ma przyszłość. Dziś w pewnym sensie podsumowujemy ostatnie kilka lat inwestycji, które w ogromnej części są realizowane dzięki środkom Powiatu Radomskiego. Koszt modernizacji tylko oddziału wewnętrznego to ponad 6,2 miliona złotych, a jednocześnie szpital realizuje teraz różne zakupy i inwestycje za niemal milion złotych. Jeśli chodzi o lata 2019-2025 to szpital otrzymał 45 milionów 375 tysięcy złotych i nie mówię tego, żeby się porównywać, żeby mówić, że wcześniej nic się nie działo, ale powiem to zdanie w kontekście pewnego progresu, który ma miejsce: to nie jest dwukrotnie, to nie jest trzykrotnie, to jest kilkanaście razy więcej niż przez ostatnie 20 lat, nie ujmując nikomu z poprzedników aktywności, zaangażowania i wkładu.

Trwa remont zabytkowego kościoła pw. świętej Barbary w Pionkach

Trwa intensywny remont zabytkowego kościoła pod wezwaniem świętej Barbary w Pionkach. Roboty powinny się zakończyć w grudniu 2025 roku.

Kościół pw. św. Barbary to najstarsza świątynia w Pionkach i jedna z najcenniejszych w Powiecie Radomskim. Właśnie trwa jego remont konserwatorski. Koszt prac budowlanych to około 3,7 miliona złotych. Powiat Radomski pozyskał na ten cel pieniądze z Rządowego Funduszu Odbudowy Zabytków, a następnie przekazał dotację parafii.

Zakres prac jest szeroki: naprawa pokrycia i więźby dachowej, obróbek blacharskich, elewacji oraz naprawa lub wymiana stolarki

okiennej i drzwiowej oraz schodów. Zabytek jest w bardzo złym stanie i remont był niezbędny.

– Codziennie obserwuję jak przebiegają prace i widzę w jakim stanie był kościół. Pracownicy budowlani każdego dnia napotykają na fragmenty tynków, które chyba tylko jakimś cudem nie odpadły wcześniej same – mówi ksiądz Robert Kowalski, proboszcz parafii św. Barbary w Pionkach. Prace powinny się zakończyć w grudniu. Kościół pod wezwaniem świętej Barbary

w Pionkach został wybudowany w latach 1922-29 wg projektu znanego architekta Stefana Szyllera. Świątynia ma ma szczególne znaczenie nie tylko dla mieszkańców Pionek. Przed kościołem stoi pomnik Jana Pawła II. Inicjatorzy budowy pomnika podkreślali, że widok kościoła zapewne nie był obojętny dla Jana Pawła II. Bardzo blisko są tory, którymi przed wielu laty jeździł pociągiem z Krakowa do Lublina na wykłady w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim późniejszy papież, wówczas biskup Karol Wojtyła.

Rośnie hala sportowa w Iłży. Trwają zaawansowane prace wewnątrz budynku

We wrześniu ma być otwarta nowa hala sportowa przy Liceum Ogólnokształcących im. Mikołaja Kopernika w Iłży. Póki co nie ma obaw, aby terminy nie zostały dotrzymane.

Przed kilkoma dniami powstający obiekt odwiedzili starosta Waldemar Trelka oraz dyrektor szkoły Agnieszka Kopeć – Fila.

Obiekt ma już dach, a na zewnątrz trwają prace przy elewacji budynku. Sporo dzieje się przede wszystkim wewnątrz, gdzie trwają prace wykończeniowe. Niebawem pojawi się nowoczesny parkiet.

– Wszystko idzie zgodnie z harmonogramem. Jesteśmy zadowoleni, że uczniowie naszego liceum, ale też mieszkańcy gminy Iłża będą mieć tak piękny obiekt – mówił starosta Waldemar Trelka.

– Już nie możemy się doczekać. Dziś jest Dzień Matki, to czas na dobre wiadomości, więc otrzymałam też dobrą nowinę od pana starosty, że naszą starą, mniejszą salę gimnastyczną być może uda się zaadaptować na aulę, o jakiej również marzymy – mówiła Agnieszka Kopeć – Fila, dyrektor iłżeckiego "Kopernika".

Przypomnijmy, że nowoczesna hala sportowa była od wielu lat marzeniem uczniów i nauczycieli tej szkoły. Powiat Radomski pozyskał na ten cel blisko 6,5 miliona złotych z Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych. Prace realizuje radomska firma Czarbud.

Absolutorium dla Zarządu Powiatu

Podczas czerwcowej sesji Zarząd Powiatu Radomskiego otrzymał wotum zaufania i absolutorium za rok 2024. Był to czas wielu inwestycji w drogi, szpitale oraz edukację.

Sesję Rady Powiatu rozpoczął Zdzisław Mroczkowski, przewodniczący Rady Powiatu, który zaproponował, aby w związku z przypadającą w tym dniu kolejną rocznicą, uczcić minutą ciszy Bohaterów Czerwca 1976 roku. Radni przyjęli tę propozycję i oddali im hołd na stojąco.

Wiele inwestycji

Budżetu powiatu w 2024 roku był proinwestycyjny, ze stałym wzrostem wydatków na inwestycje. Wobec trudnej sytuacji finansowej szpitali powiatowych w Iłży i w Pionkach, Zarząd Powiatu w 2024 roku udzielił pożyczki w kwocie 5 milionów złotych szpitalowi w Iłży oraz umorzył zaciągnięte w poprzednich latach pożyczki dla lecznic.

Mimo tego, stan zadłużenia powiatu kształtował się na bezpiecznym poziomie - zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów na koniec roku stanowiły 2,7 procent wykonanych dochodów, czyli 8 milionów złotych. Realizacja budżetu 2024 roku zakończyła się ostatecznie nadwyżką budżetową w kwocie 11,3 miliona złotych.

Radni za absolutorium

Potem ruszył blok głosowań, związanych z udzieleniem absolutorium Zarządowi Powiatu. Przyjęto Raport o stanie powiatu za 2024 rok (24 za, 1 wstrzymujący – radny Mirosław Ślifirczyk), a następnie sprawozdanie Zarządu Powiatu i sprawozdanie z wykonania budżetu za 2024 rok (24 za, 1 wstrzymujący – radny Mirosław Ślifirczyk). Radni, w zasadzie bez debaty nad wykonaniem budżetu 2024 roku, udzieliili Zarządowi Powiatu wotum zaufania. Zagłosowało za tym 22 radnych, a 3 wstrzymało się (radni Mirosław Ślifirczyk, Tomasz Skiba i Filip Chranawski).

TOP 10 inwestycji 2024 roku

1. Rozbudowa drogi powiatowej Zakrzew- Wolanów- Augustów kwota 12.638.959 złotych;
2. Budowa obiektu mostowego na rzece Iłżance wraz z budową drogi powiatowej Seredzice- Iłża – kwota 11.008.331 zł;
3. Rozbudowa drogi powiatowej Ruda Wielka- Dąbrówka Warszawska – kwota 7.995.019 zł;
4. Rozbudowa drogi powiatowej Radom- Gębarzów – Polany – kwota 6.441.805 zł;
5. Odszkodowania za grunty zajęte pod rozbudowę dróg powiatowych – kwota 5.468.683 zł;
6. Utworzenie Branżowego Centrum Umiejętności w Pionkach – kwota 12.021.292 zł;
7. Przebudowa Oddziału Chorób Wewnętrznych w Szpitalu w Iłży – kwota 3.801.308 zł;
8. Adaptacja pomieszczeń dla rezonansu magnetycznego w szpitalu w Pionkach – kwota 2.204.522 zł;
9. Budowa sali sportowej przy LO w Iłży wraz z łącznikami oraz modernizacją kotłowni – kwota 1.745.009 zł;
10. Modernizacja budynku B Starostwa wraz z zagospodarowaniem terenu i przebudową schodów – kwota 1.733.383 zł.

Wzorowe wykonanie budżetu

Budżet powiatu w trakcie roku został zwiększony po stronie dochodów o kwotę 39,9 mln złotych a po stronie wydatków o 41,2 mln złotych. Ostatecznie dochody zrealizowano w wysokości 294.704.833 złotych tj. 102,6% planu rocznego, w tym dochody majątkowe stanowiły 34.923.102 złote (11,6% ogółu dochodów). Natomiast wydatki wykonano w kwocie 283.350.643 złote tj. 94,7% planu. Największe środki powiat przeznaczył na edukację 82,9 mln złotych, transport i łączność 62,4 mln złotych, pomoc społeczną i rodzinę 46,7 mln złotych, administrację 36,5 mln złotych, pozostałe zadania z zakresu polityki społecznej 29,2 mln złotych oraz ochronę zdrowia 12,3 mln złotych. Rekordowo wysokie zrealizowano również wydatki majątkowe w kwocie 80.928.798 złotych tj. 28,6 % zrealizowanych wydatków ogółem.

Zdzisław Mroczkowski, przewodniczący Rady Powiatu:

– W imieniu całej Rady Powiatu chciałem pogratulować całemu Zarządowi i panu staroście. Doceniamy pana zaangażowanie, profesjonalizm i ciężką pracę. Dziękujemy za dobrą atmosferę współpracy z Radą Powiatu i zawsze merytoryczną dyskusję. Życzymy panu dalszej owocnej współpracy z Zarządem i całą Radą.

Przybywa nowych dróg w powiecie

Nowa droga z Gębarzowa do Bardzic, odcinek z Dąbrówki Warszawskiej do Rudy Wielkiej, a także chodnik w Kosowie – to trzy ważne inwestycje drogowe, które zakończyły się w czerwcu. Teraz są planowane kolejne przebudowy dróg powiatowych w gminach Skaryszew, Jastrzębia i Jedlińsk.

W gminie Wierzbica dobiegła końca przebudowa odcinka z Dąbrówki Warszawskiej do Rudy Wielkiej. Powstał tam m.in. nowy chodnik, a jezdnia została poszerzona do sześciu metrów, wykonano też wzmocnione pobocza. Cały odcinek liczy w sumie prawie 4,5 kilometra, a jego przebudowa kosztowała prawie 16 milionów złotych.

W gminie Kowala

W gminie Kowala trwa kontynuacja drugiego etapu przebudowy ważnej drogi powiatowej Radom – Gębarzów – Polany. Obecnie wykonawca kończy odcinek o długości 1730 metrów, od nowego ronda w Gębarzowie do zabytkowego kościoła w Bardzicach. Z kolei w miejscowości Kosów powstaje chodnik przy ruchliwej drodze powiatowej. Koszt prac to 2,4 miliona złotych. W tym przypadku chodzi przede wszystkim o bezpieczeństwo przechodniów.

– To bardzo ważna dla mieszkańców inwestycja, na którą czekali od wielu lat. Ten niewielki odcinek był obciążony wieloma trudnościami technicznymi. Tym bardziej cieszymy się, że starosta Waldemar Trelka podjął ten temat i nasze problemy niebawem się skończą – mówiła

Agata Kicior, mieszkanka Kosowa, do niedawna radna gminy Kowala.

Kolejne inwestycje

W planach na ten sezon budowlany są kolejne przebudowy dróg na terenie Powiatu Radomskiego.

– Podpisaliśmy umowę na kontynuację przebudowy drogi z Bardzic do Polan, to inwestycja za ponad 24 miliony złotych. Plac budowy został już przekazany wykonawcy. Z kolei od ronda w Gębarzowie w stronę Skaryszewa przez Magierów zostanie przebudowany odcinek o długości 6 kilometrów. Wkrótce odbędzie się przetarg na wyłonienie wykonawcy. W planach jest również przebudowa 7-kilometrowego, ważnego odcinka w gminie Jedlińsk. Liczymy na to, że uda się pozyskać dofinansowanie na ten cel – mówi starosta Waldemar Trelka.

Odcinek drogi oraz chodnik w gminie Jedlnia – Letnisko

Powiat Radomski dokończy przebudowę drogi powiatowej z Jedlni – Letnisko do Czarnej, a także wybuduje chodnik przy ulicy Słupickiej. Oba zadania dofinansuje lokalny samorząd. Została również podpisana umowa z firmą Budromost Starachowice na wykonanie robót budowlanych na odcinku drogi powiatowej Jedlnia Letnisko – Czarna.

Władze Powiatu Radomskiego zawarły umowę z gminą Jedlnia – Letnisko na dofinansowanie przez nią dwóch inwestycji. Chodzi o przebudowę odcinka drogi powiatowej z Jedlni Letnisko do Czarnej. Jest to już czwarty etap o długości 633 metrów. Z kolei druga umowa z burmistrzem dotyczy budowy chodnika przy ul. Słupickiej na odcinku prawie 60 metrów. Łączna kwota dofinansowania gminy Jedlnia - Letnisko wyniesie dołącznie 418 tysięcy złotych i zostanie rozłożona na dwa lata (2025 – 2026). - Chodzi tu głównie o bezpieczeństwo, a jest ono dla nas najważniejsze. Roz-

mawiałem z mieszkańcami tych okolic i wiem, że im również zależało na dalszych etapach budowy tej drogi. Serdecznie dziękuję panu staroście, bo to nie pierwsza i zapewne nie ostatnia nasza wspólna inwestycja – mówił Rafał Kornat, burmistrz miasta i gminy Jedlnia Letnisko. Została też podpisana umowa z firmą Budromost Starachowice, która rozpocznie przebudowę wspomnianego 633-metrowego odcinka. Wartość prac zgodnie z kosztorysem ofertowym to prawie 1,4 miliona złotych. Do realizacji zadania, oprócz pomocy finansowej gmi-

ny Jedlnia - Letnisko, Powiat Radomski otrzymał również dotację w wysokości 180 tysięcy złotych z budżetu województwa mazowieckiego. Prace powinny zakończyć się w połowie września. W tym roku firma Budromost Starachowice zakończy ostatni etap przebudowy tej drogi. W sumie wartość przebudowy całego odcinka o długości ponad 4,6 kilometrów wyniesie prawie 7 milionów zł, w tym około 5 milionów złotych pochodzi ze środków Powiatu Radomskiego.

Będzie nowy most na Radomce w gminie Jastrzębia

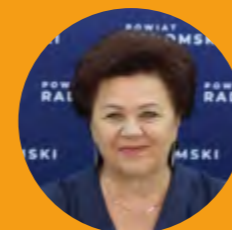
Most łączący Mąkosy Stare i Goryń od wielu lat wymagał remontu. Za kilka miesięcy w tym miejscu powstanie nowy obiekt wraz z dojazdami. W środę, 9 lipca władze Powiatu Radomskiego i przedstawiciele wykonawcy, kieleckiej firmy Saltor, podpisali stosowną umowę.

Przypomnijmy, że Powiat Radomski otrzymał na ten cel ponad 9,5 miliona złotych z rezerwy subwencji ogólnej budżetu państwa. To efekt bardzo dobrego wniosku Powiatowego Zarządu Dróg Publicznych. Szacunkowa wartość zadania to 19,8 miliona złotych. W środę, 9 lipca doszło do podpisania umowy na wykonanie tej inwestycji. Przetarg wygrała kielecka firma Saltor. Obecni byli również radni powiatu, którzy mocno zabiegali o powstanie tego

mostu – Elżbieta Zasada, Łukasz Kurek, Roman Wójcik i Paweł Głuchowski. Firma Saltor w ubiegłym roku budowała most na rzece Iłżance na drodze powiatowej, który łączy Seredzice z Iłżą. – Rzeczywiście ten obiekt jest w złym stanie i wymaga gruntownej przebudowy. Dołożymy wszelkich starań, aby prace poszły sprawnie. Podjęliśmy już działania w celu opracowania projektu tymczaso-

wej organizacji ruchu. Będziemy musieli rozebrać istniejący most i zanim powstanie nowy, będą organizowane objazdy – mówił Hubert Wielgo, przedstawiciel firmy Saltor. Powiatowy Zarząd Dróg Publicznych będzie informował o utrudnieniach i objazdach. Termin wykonania zadania został wyznaczony na 15 grudnia.

Elżbieta Zasada, członek zarządu Powiatu Radomskiego:

– Mieszkańcy Gorynia i Mąkosy Starych ciągle mnie dopytawali i wręcz marzyli o nowym moście. Stary obiekt zostanie rozebrany, a w jego miejsce powstanie nowy, o długości około 84 metrów. Będzie miał jezdnię o szerokości siedmiu metrów oraz chodnik o szerokości dwóch metrów. Termin jest dość krótki, ale mam nadzieję, że wykonawca poradzi sobie z tym zadaniem. Jestem zadowolona, że to za mojej kadencji powstanie ta inwestycja i liczę, że będą kolejne.

Innowacyjne połączenie edukacji, nauki i biznesu

II Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Techniczna Branżowego Centrum Umiejętności w Pionkach pod hasłem „Innowacyjność w kształceniu technicznym – modele współpracy BCU z firmami branży mechanicznej” odbywała się w dniach 29-30 maja w ośrodku Lasów Państwowych w Jedlni-Letnisku. Jej współorganizatorem jest Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich Oddział w Radomiu.

Konferencję otworzył starosta Waldemar Trelka, a dyrektor CKZiU w Pionkach Magdalena Wiśniewska przywitała gości z całej Polski. Następnie rozpoczęły się wykłady i prezentacje zaproszonych uczestników, wśród których byli m.in. dr hab. inż. Sławomir Spadło, prof. Politechniki Warszawskiej, dr inż. Zbigniew Siemiątkowski, prof. Uniwersytetu Radomskiego, dr hab. inż. Jerzy Józwik, prof. Politechniki Lubelskiej, który omówił wybrane inicjatywy projektowe uczelni, integrujące techniczne szkoły ponadpodstawowe z przemysłem. Głos zabrali również: dr hab. inż. Przemysław Motyl, prof. Uniwersytetu Radomskiego, dr hab. inż. Mariusz Hetmańczyk, prof. Politechniki Śląskiej, który przedstawił trendy i innowacje w technologii CNC, a także dr inż. Tomasz Żabiński oraz inż. Daniel Kleczyński z Politechniki Rzeszowskiej, którzy odpowiadali na pytanie swojego wykładu: Gdzie AI pracuje dla prze-

mysłu i jak poprawnie ją wdrażać?”. Uczestnicy zwiedzili również siedzibę BCU w Pionkach, gdzie zaprezentowano im najnowocześniejszy park maszynowy oraz cykl kształcenia, począwszy od zajęć teoretycznych poprzez ćwiczenia wirtualne, a na pracy przy prawdziwych maszynach CNC kończąc.

Drugi dzień Konferencji był poświęcony najlepszym praktykom współpracy pomiędzy klastrami branży metalowej a szkolnictwem zawodowym. Wzięli w nim udział przedstawiciele biznesu. Wśród nich Mariusz Dynarek z firmy Marbet, youtuber branżowy Jakub Szyndlar z Abplanalp/YouTube, Michał Kukawka, dyrektor zakładu StalGast. Swoje wystąpienia mieli również Sebastian Rynkiewicz, prezes Zarządu EVOLUMA Klastra Przemysłowego, Przemysław Radomski,

dyrektor Radomskiego Klastra Metalowego, czy Włodzimierz Fleischer z Lubuskiego Klastra Metalowego oraz Jakub Krzywiec, prezes MEGAPLAST. O edukacji dla biznesu mówił Piotr Puzio – zastępca dyrektora Centrum Edukacji Zawodowej i Biznesu.

II Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Techniczna Branżowego Centrum Umiejętności w Pionkach pn.: „Innowacyjność w kształceniu technicznym – modele współpracy BCU z firmami branży mechanicznej” jest finansowana ze środków Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności w ramach konkursu Utworzenie i wsparcie funkcjonowania 120 Branżowych Centrów Umiejętności (BCU), realizujących koncepcję Centrów Doskonałości Zawodowych (COVEs), organizowana przez Branżowe Centrum Umiejętności w Pionkach.

Wspaniały Dzień Dziecka w Chwałowicach

Zespół Guzowianki na scenie, znani sportowcy, pyszności z różną i kolorowe zjeżdżalnie – to tylko niektóre atrakcje, jakie czekały na najmłodszych podczas festynu z okazji Dnia Dziecka z powiatowym Zespołem Szkół i Placówek w Chwałowicach.

Dyrekcja szkoły i grono pedagogiczne mocno się postarali, aby dla najmłodszych był to niezapomniany dzień. Odwiedzili ich znani sportowcy, jak Michał Ostrowski, wieloletni kapitan siatkarskiej drużyny Czarnych Radom, który zagrał z dziećmi w siatkówkę. Pojawił się też Albert Odzimek. To wychowanek Radomskiego Klubu Taekwondo, uczestnik gal MMA federacji KSW. Chętnie fotografował się z młodzieżą i rozdawał autografy.

Odbyły się różne występy artystyczne, były pyszne gofry i smaczne kiełbaski. Nie brakowało pompowanych zjeżdżalni, malowanych tatuaży i wielu innych atrakcji. A ponieważ hasłem festynu było „Raz na ludowo”, to nie mogło zabraknąć znanego folkowego zespołu Guzowianki.

– To już kolejne tego typu wydarzenie z okazji Dnia Dziecka, będące zarazem dniem otwartym w naszej szkole. Frekwencja dopisała, pogoda była dla nas łaskawa i patrząc na radość tych dzieciaków, uważam, że naprawdę było warto – mówił Adrian Barański, dyrektor szkoły w Chwałowicach.

Tak powitaliśmy lato w Iłży

W sobotę, 28 czerwca powitaliśmy lato podczas dorocznego festynu, tym razem nad zalewem w Iłży. Wśród atrakcji były powiatowe zawody w stylu Ninja Warrior, pokazy ratownictwa wodnego oraz koncert i potańcówka.

Na początek przemarsz Młodzieżowej Orkiestry Dętej Grandioso z Radomia zachęcił mieszkańców Iłży do wyjścia z domów. Orkiestra zagrała kilka rytmicznych utworów, demonstrując wielki talent muzyczny oraz profesjonalizm w układach marszowych. Następnie na scenie iłżeckiego amfiteatru zaprezentowała się grupa wokalna ze szkoły podstawowej w Błazinach Dolnych w składzie: Agata Zarzycka, Antonina Cieślak, Blanka Woźniak i Pola Kosno z piosenką „Mam zasady na odpady” (wszystkie dziewczynki były ubrane w pomysłowe stroje z recyklingu). Piosenkę „Poleczka” zespołu Guzowianki wykonały Zuzanna Macios i

Biegi nad zalewem

Stowarzyszenie Zabiegany Skaryszew przeprowadziło biegi towarzyszące dla dzieci i młodzieży, w których wzięło udział około 100 uczestników - wszyscy otrzymali pamiątkowe medale. Wśród dziewczynek zwyciężyły: 1. Nadia Plewińska, 2. Oliwia Mazur, 3. Lena Markiewicz (przedszkola), 1. Julia Woźniak, 2. Marysia Paszek, 3. Amelia Wróbel (klasy 1-3), 1. Maria Kowalczyk, 2. Maja Tatar, 3. Maja Korczak (klasy 4-6), 1. Maja Walasek, 2. Lena Smorągiewicz (klasy 7-8). Wśród chłopców byli to: 1. Tomek Markiewicz, 2. Oliwier Wojcieszak, 3. Jakub Kowalczyk (przedszkola), 1. Błażej Walasek, 2. Adam Kowalczyk, 3. Jan Kucharczyk (klasy 1-3), 1. Bartosz Kozłowski, 2. Bartosz Żuchowski, 3. Ksawery Pająk (klasy 4-6), 1. Aleksander tyżwiński, 2. Marcin Bajerczak (klasy 7-8).

Antonina Schab. Z kolei 23-osobowa grupa taneczna Piraci z Przedszkola Samorządowego w Iłży zatańczyła do melodii z filmu „Piraci z Karaibów”. Zaprezentowały się również kolejne grupy taneczne: Bukowianki, czyli 11 dziewczynek ze szkoły podstawowej w Błazinach Dolnych oraz Eleven Girls – kolejne 11 tancerek z Domu Kultury w Jasieńcu Iłżeckim Górnym.

W stylu Ninja Warrior

Już po raz kolejny Powiat Radomski zorganizował drużynowe mistrzostwa w stylu Ninja Warrior. Żeńskie i męskie drużyny trzyosobowe zmagaly się na czterech torach, a dodatkowo odbyło się przetrwanie ciężkich opon. O tym, kto zdobędzie pierwsze miejsce zdecydował dogrywkowy mecz w Giga Piłkarzyki. Na dmuchanym boisku lepsza okazała się drużyna Team Zalesice, drugie miejsce zajął Kowala Team, a trzecie Letnie Miśki z Iłży. Z kolei wśród pań triumfowały młodzieżki AcroNinjas z Kowali przed ekipą Ciotek Kłotek z Kowali i Skaryszewa. Wszystkie drużyny otrzymały nagrody finansowe od starosty Waldemara Trelki. W konkursie przeciągania liny, bezkonkurencyjne okazały się Letnie Miśki z Iłży. W

wyścigu na ruroskoczkach wygrała Kowala Team przed Berni Team.

Wpionione dzieciaki Nad zalewem odbyły się też pokazy ratownictwa wodnego z udziałem skutera i motorówki, które przygotowali ratownicy ze Środowiskowo – Lekarskiego WOPR Medical Team z Radomia. Z kolei strażacy z OSP Ruda Mała zapewnili najmłodszymi atrakcją typu Piana Party. Dzieci, skąpane w pianie od stóp do głów, miały

przez kilkanaście minut mnóstwo frajdy. Na zakończenie na scenie pojawił się Piotr Zarzyka z zespołem. Utalentowany akordeonista wraz z innymi muzykami zagrał wiele znanych polskich i zagranicznych przebojów, zaśpiewanych przez Marcelinę Kopyt. Gorące rytmy zachęciły niektórych do radosnych tańców na dechach. Organizatorami wydarzenia byli Powiat Radomski i Powiatowy Instytut Kultury wraz z Miastem i Gminą Iłża.

Dzień Dziecka i Dzień Rodzicielstwa Zastępczego w Radomiu. Najważniejszy był uśmiech

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu, już po raz kolejny zorganizowało Dzień Dziecka dla najmłodszych z rodzin zastępczych. Było mnóstwo radości i uśmiechu. Obecny na tej wyjątkowej imprezie starosta radomski Waldemar Trelka, gratulował opiekunom i dziękował za wspaniałą opiekę.

Spotykając się w tak ważnym dniu, chcieliśmy w ten sposób uhonorować te dobre anioly, czyli osoby, które tworzą rodziny zastępcze. Patrząc na uśmiechy wszystkich, widać, że było warto. W Dniu Dziecka z rodzinami spotkał się również starosta radomski Waldemar Trelka, który gratulował opiekunom podejmowania trudnych decyzji i dziękował za wspaniałą opiekę. – Dziękuję za to, że wzięliście odpowiedzialność za te dzieci i walczyście za nie i w ich imieniu każdego dnia. Dziękuję za to, że budujecie taką więź, dzięki której te dzieci mogą poczuć prawdziwe ciepło – mówił Waldemar Trelka.

Urszula Molenda, dyrektor PCPR w Radomiu:

- W powiecie radomskim mamy ponad setkę rodzin zastępczych. Oczywiście lepiej byłoby, aby dzieci mogły wychowywać się w swoich biologicznych rodzinach. Kiedy jednak nie jest to możliwe, to dobrze, że mamy tych wspaniałych ludzi, którzy zastępują najmłodszym te rodziny i dzielą się z nimi swoją miłością.

Powiatowo – gminny Piknik Rodzinny w Wierzbicy pełen dziecięcych uśmiechów i świetnej muzyki zespołu Playboys

Kiedy śmieje się dziecko, śmieje się cały świat – te słowa padły w sobotę ze sceny podczas pikniku rodzinnego w Wierzbicy. I trudno się z tym nie zgodzić. Pogoda dopisała, atrakcji co niemiara, więc uśmiechu na twarzach najmłodszych było bardzo dużo.

W sobotę 24 maja w Wierzbicy zorganizowaliśmy Powiatowo – Gminny Dzień Dziecka. Z tej okazji niemal przez cały dzień nie brakowało atrakcji dla najmłodszych, a wieczorem dla wszystkich wystąpił znany zespół Playboys.

Scenę ustawiono na murawie stadionu miejscowego klubu Orzeł Wierzbica. Po południu działo się na niej bardzo dużo. Zaczęło się od wesołych występów dzieci. Trzeba przyznać, że pomysłów i kreatywności najmłodszym nie brakowało. Na scenie królowali uczniowie PSP z Wierzbicy, przedszkolaki z Łączan i Polan, czy też podopieczni Gminnego Ośrodka Kultury w Wierzbicy. Nie mogło też zabraknąć podopiecznych miejscowego Domu Pomocy Społecznej. Siedmioosobowy zespół Domino wręcz oczarował publiczność.

Gospodarze wydarzenia, czyli Waldemar Trelka, starosta radomski oraz Agnieszka Jastrzębska, wójt gminy Wierzbica uroczystie otworzyli piknik.

– Uśmiech dziecka jest najważniejszy, rodzina jest najważniejsza. Cieszę się, że możemy wszyscy razem się tutaj bawić – mówił Waldemar Trelka.

Tego dnia było mnóstwo atrakcji dla najmłodszych i... pyszności dla tych starszych. Koła Gospodyń Wiejskich z terenu gminy Wierzbica zadbały o to, aby dzieci i dorośli mogli spróbować wielu smacznych potraw. Były też oczywiście popcorn i wata cukrowa.

Dla tych, którzy w przyszłości chcą być strażakami lub policjantami też było wiele atrakcji. Strażacy z jednostek OSP z terenu gminy Wierzbica zaprezentowali swoje wozy bojowe i wyposażenie. Dzieci mogły również spróbować swoich sił w laniu wody do celu oraz nauce pierwszej pomocy. Nie zabrakło również służb mundurowych – swoje stoiska miało Wojskowe Centrum Rekrutacji w Radomiu, a także Wojska Obrony Terytorialnej i Komenda Miejska Policji w Radomiu.

Teatr Katarynka zaprezentował autorski spektakl "Morskie opowieści" z udziałem zawodowych aktorów. Przekazali najmłodszym najważniejsze życiowe wartości, wplatając liczne wątki edukacyjne. Przez cały dzień były również warsztaty aktorskie, animacje, gry i zabawy.

Tego dnia do licznych dmuchanych zjeżdżalni, dostępnych bezpłatnie dla uczestników zabawy, ustawiały się długie kolejki. Podobnie było przy namiocie Powiatu

Radomskiego, gdzie dziewczęta z Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Wierzbicy zajmowały się malowaniem twarzy, przyklejaniem zmywalnych tatuaży i plecieniem warkoczyków.

Tuż przed wieczornym koncertem pod sceną odbył się efektowny pokaz zapaśniczy w wykonaniu zawodniczek i zawodników klubu sportowego Orlik Wierzbica.

„A ty jesteś moją Lejde”, „Bahamy, morze, Miami”, „Nikt nie tańczy tak jak ty”, „Ja w to nie wierzę” i wiele innych hitów zagraли panowie z zespołu Playboys. To grupa, specjalizująca się w muzyce dance i disco polo, mocno związana z Powiatem Radomskim.

Jakub Kuba Urbański i jego koledzy rozgrzali publiczność do czerwoności. Na zakończenie strażacy z OSP Ruda Mała przygotowali dla dzieci atrakcję w postaci Piana Party, które ich koledzy z gminy Wierzbica zakończyli obfitym salutem wodnym.

Emocje jak na prawdziwej olimpiadzie

„Każdy jest zwycięzcą swoich słabości” – pod taką nazwą odbyła się XVIII Olimpiada Osób Niepełnosprawnych. Na terenie Ogródka Jordanowskiego w Pionkach rywalizowali sportowcy z 14 placówek z Powiatu Radomskiego. Samorząd powiatowy reprezentował wicestarosta Krzysztof Murawski, który wręczał też nagrody i medale zwycięzcom.

– Sport jest dla każdego i każdy może być zwycięzcą. Każdy z uczestników tej im-

prezy pokonał swoje bariery i w pewnym sensie jest mistrzem – mówi Renata Glimasińska, kierownik Warsztatów Terapii Zajęciowej w Pionkach.

Uczestnicy biegali, rzucali do kosza, układali puzzle, pokonywali łamigłówki, trafiali piłką do bramki. Najlepsi odebrali nagrody, które między innymi wręczał Krzysztof Murawski, wicestarosta radomski.

Patronat nad olimpiadą sprawowali Waldemar Trelka, starosta radomski, Katarzyna Konopska, wójt gminy Pionki oraz Łukasz Miśkiewicz, burmistrz miasta Pionki.

Najlepsi młodzi strażacy w powiecie

Już po raz dziewiąty Oddział Powiatowy Zarządu Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Radomiu zorganizował zawody sportowo pożarnicze dla drużyn młodzieżowych. Do wojewódzkiego etapu zakwalifikowały się ekipy dziewcząt z Czarnej i chłopców z Wierzbicy.

Na stadionie w Kuczka Kolonii stawili się 13 chłopięcych ekip i dwie żeńskie! Emocji nie brakowało! Wśród dziewcząt zwyciężyła MDP z Czarnej (gmina Pionki), natomiast wśród chłopców zwyciężyła ekipa MDP z Wierzbicy.

– Wielkie brawa należą się wszystkim uczestnikom, za to, że tak pięknie walczyliście do końca. Moim zdaniem nie było tutaj przegranych ekip. Jesteście przyszłością ochotniczych straży pożarnych dlatego bardzo się cieszę, że tak licznie się stawiliście na zawodach – mówił Waldemar Trelka, starosta radomski, który wręczył nagrody młodym strażakom.

Sukcesów gratulowali uczestnikom również Paweł Dziewit, wójt gminy Gózd, Ewa Tkaczyk, wiceprzewodnicząca Rady Powiatu Radomskiego, czy też prezes Paweł Tuzinek, prezes OPZ OSP w Radomiu. Pogoda dopisała, a impreza była dopięta na ostatni guzik. Organizację

chwalili wszyscy uczestnicy.

– Cieszę się, że kolejny raz powiatowe zmagania odbywają się na naszym terenie i możemy gościć u siebie młody narybek strażacki. Życzę powodzenia wszystkim uczestnikom – mówił wójt gminy Gózd Paweł Dziewit.

Zwycięzcy

Ostatecznie wśród dziewcząt zwyciężyła drużyna z Czarnej (gmina Pionki) przed Łączanami (gm. Wierzbica). Z kolei wśród chłopców końcowa kolejność przedstawiała się następująco: 1. Wierzbica, 2. Rzeczków, 3. Jedlnia, 4. Jaroszek, 5. Sucha, 6. Makowiec, 7. Czarna, 8. Pionki, 9. Gózd, 10. Łączany, 11. Iłża, 12. Cerekiew, 13. Młocin Większy.

Druh Paweł Tuzinek, prezes zarządu powiatowego OSP:

– To już dziewiąte zmagania powiatowe, dlatego widzimy jak wciąż rosną umiejętności młodzieży i oceniamy je bardzo wysoko. Chcemy jak najlepiej przygotować dzieci i młodzież do tego, aby reprezentowała powiat na zawodach wojewódzkich. Słowo podziękowania kieruję do gospodarza gminy wójta Pawła Dziewita, opiekunów drużyn młodzieżowych za zaangażowanie oraz jednostek OSP za pomoc w organizacji zawodów.

Pięć lat PIK-ania dla kultury

Klimatyczny zamek w Iłży, koncert Kapela ze Wsi Warszawa i fantastyczni słuchacze – a wszystko to na piąte urodziny Powiatowego Instytutu Kultury.

Wystawy, koncerty, festiwale, potańcówki, warsztaty... i wiele innych działań – to domena placówki, powołanej decyzją Rady Powiatu w listopadzie 2020 roku. Choć PIK ma swoją siedzibę w Iłży, to jest widoczny we wszystkich gminach powiatu.

Podczas jubileuszu dyrektor PIK Renata Metzger odebrała podziękowania i kwiaty z rąk Zdzisława Mroczkowskiego, przewodniczącego Rady Powiatu w Radomiu. – Dziękujemy i jesteśmy dumni, że taka instytucja znajduje się na terenie naszego powiatu. Widzimy jak się rozwija i życzymy kolejnych wielu lat działalności z sukcesami – mówił przewodniczący Zdzisław Mroczkowski.

Starosta radomski Waldemar Trelka złożył życzenia dyrekcji i pracownikom PIK za pośrednictwem telebimu. Z kolei Krzysztof Kozera, członek Zarządu Powiatu Radomskiego, zaskoczył wszystkich i wręczył dyrektor Metzger Medal „Za zasługi dla Powiatu Radomskiego”.

Później na scenie królowała już muzyka Kapela ze Wsi Warszawa. To polski zespół folkowy, istniejący od 1997 roku, który słynie z awangardowych interpretacji muzyki tradycyjnej. W swojej pracy artyści wykorzystują klasyczne instrumenty, używane w polskiej muzyce ludowej.

Krzysztof Kozera, członek Zarządu Powiatu:

– Przed koncertem rozmawiałem z profesorem Rochem Sulimą, wybitnym badaczem kultury, który jest wśród nas. Powiedział, że PIK to jest wielkie dzieło. A proszę państwa jak pan profesor coś takiego mówi, to możemy być tylko dumni. W dowód naszej wdzięczności i uznania chcemy uhonorować panią dyrektor Renatę Metzger okolicznościowym medalem „Za zasługi dla Powiatu Radomskiego”.

Jubileusz Jarmarku Sztuki Ludowej w Iłży

Rozmowa z prof. ucz. dr. hab. Rafałem Zapłątą, prezesem Towarzystwa Ochrony i Promocji Zawodów Ginących

Niewiele jest w regionie inicjatyw, które trwają nieprzerwanie od 30 lat i nadal cieszą się popularnością i renomą. Jaki cel przyświecał organizacji pierwszego Jarmarku Sztuki Ludowej w Iłży?

Cele Jarmarku ściśle wiążą się z celami powstałego w 1994 roku Towarzystwa Ochrony i Promocji Zawodów Ginących w Iłży. Najogólniej są to: ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego, zawodów ginących oraz wyrobów twórców ludowych, jak i samych artystów ludowych oraz ich umiejętności. W 1995 roku Jarmark był jedną z pierwszych tego typu imprez, na której wzorowali się inni. Od samego początku był, jest, i nadal ma być przestrzenią prezentacji i promocji artystów ludowych oraz ich twórczości. Mimo wielu przeciwności losu, Jarmark swoje przetrwanie i rozwój zawdzięcza pasji i zaangażowaniu wielu osób (m.in. prezesów i wiceprezesów Towarzystwa), jak: Wiesława Dąbrowska, Barbara Adamus, Teresa Niewczas, Witold Bujakowski, Nina Lis czy Paweł Cheda oraz licznych instytucji, w tym Muzeum Regionalnemu w Iłży czy Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Iłży, ale także Starostwu Powiatowemu w Radomiu.

Jak zmieniło się oblicze tej imprezy przez te 30 lat?

Przed wszystkim Jarmark z roku na rok cieszył się coraz większym – i stale rosnącym – zainteresowaniem ze strony twórców ludowych oraz odwiedzających. Na przestrzeni 30 jego charakter zmienił się od lokalnej inicjatywy do ponadregionalnej, a nawet ogólnopolskiej, z aspiracjami do imprezy międzynarodowej. Pierwszy Jarmark gościł 28 twórców ludowych z ówczesnych województw radomskiego i kieleckiego,

obecnie liczymy na ponad 100 twórców i wystawców tradycji z różnych regionów Polski. Warto podkreślić, że twórców ludowych gościśmy w Iłży na szczególnych zasadach: w formie konkursu z nagrodami, ale bez opłat za stoiska i z tradycyjnym, nieodpłatnym posiłkiem oraz wspaniałą, iłżecką atmosferą. Tegoroczny, jubileuszowy Jarmark, został wzbogacony o konkurs kulinarny Smaki Powiatu Radomskiego z udziałem Kół Gospodyń Wiejskich i smakowitościami regionu, organizowany przy współpracy z Powiatowym Instytutem Kultury.

Jakie zawody ginące są dziś szczególnie warte przypomnienia?

Przykładem może być kowalstwo, które współcześnie jest w zaniku – w tradycyjnej formie, jak i pod kątem niepowtarzalnych wyrobów. Ten zawód boryka się m.in. z brakiem naśladowców i kontynuatorów. Podobne problemy ma: koronkarstwo, hafciarstwo, lalkarstwo, tkactwo, garncarstwo, malarstwo, rzeźbiarstwo itd. Są zawody, jak na przykład łyżkarze, których produkty są skutecznie wypierane przez produkcję masową. Wiele dawnych zawodów – z uwagi na specyfikę – nie może być obecnie wykonywanych, jak choćby maziarze, smolarze itd., czyli zawody zajmujące się wyrobem węgla drzewnego, smoły czy dziegiu.

Czy widać zainteresowanie młodego pokolenia sztuką ludową?

Młodzież wykazuje szczególne zainteresowanie tradycją, jednak musimy jej pomóc, m.in. oferując odpowiedni przekaz dostosowany do współczesnych trendów, organizując warsztaty itp. Obecnie obserwujemy renesans zainteresowania sztuką ludową, projektowaniem i tworzeniem na wzór ludowy, czyli etnodesignem itp., co dobrze ro-

kuje na przyszłość. Wyroby z naturalnych materiałów, w połączeniu z rękodzielną, stopniowo zyskują na zainteresowaniu. Poza tym współczesna młodzież ceni sobie oryginalność, wyjątkowość, kreatywność, a takie coś z pewnością oferuje tradycyjne rzemiosło i sztuka ludowa.

Jak reklamować nieudane wakacje?

Sylwia Potera

Powiatowy Rzecznik Konsumentów
w Radomiu

Problemy z przelotem, zaniżonym standardem hotelu, brudną plażą czy niewłaściwym wyżywieniem to tylko niektóre z przykładów na to, co może pójść nie tak jak zaplanowaliśmy podczas naszego wymarzonego urlopu. W takiej sytuacji naturalnie rodzi się pytanie, kto ponosi odpowiedzialność za zmarnowany urlop?

W przypadku profesjonalnie zorganizowanego wyjazdu to organizator ponosi całą odpowiedzialność za nieprawidłowości, niezależnie od tego czy usługi turystyczne były wykonywane przez organizatora turystyki, czy też przez innych dostawców usług turystycznych (podwykonawców), którzy pomagają biurom w realizacji ich usług. Wówczas możesz żądać odszkodowania i zadośćuczynienia za zmarnowany urlop bezpośrednio od organizatora usługi turystycznej.

Uwaga! Prawo do odszkodowania za zepsute wakacje oraz zadośćuczynienie to zupełnie odmienne instytucje prawne.

Odszkodowanie przysługuje wtedy, gdy wykupione przez nas wakacje nie były zgodne z warunkami umowy. Przy określaniu wysokości przysługujących nam roszczeń przydatna może okazać się tzw. Tabela Frankfurcka, w której wymienione są różne wady usług turystycznych oraz proponowane wysokości odszkodowania za niewywiązanie się z umowy przez przedsiębiorcę. Wysokość odszkodowania może wynosić na przykład za brak balkonu od 5–10 %, a za brak widoku na morze 5–10 %. Z kolei za hałas w nocy 10–40 % itd.

W przypadku szkody niemajątkowej, czyli krzywdy związanej z utratą przyjemności z wypoczynku, możesz żądać stosownego do okoliczności zadośćuczynienia. Zadośćuczynienie ma za zadanie zrekompensować Ci zakłócenie komfortu psychicznego i naruszenie prawa do spokojnego wypoczynku. Wysokość zadośćuczynienia może wahać się od kilkuset do kilku tysięcy złotych lub nawet kilkunastu tysięcy złotych. Nie da się jednak określić sztywnych widełek dla wysokości zadośćuczynienia, ponieważ wszystko zależy od okoliczności konkretnego przypadku. Można oczywiście jednocześnie domagać się zadośćuczynienia i odszkodowania od organizatora.

Jak reklamować?

Po pierwsze zadbaj o dowody! Na miejscu rób zdjęcia, które udokumentują stan faktyczny. Zdjęcia powinny być wyraźne i ostre tych wszystkich przykrych niespodzianek, jakie zastaliśmy na miejscu. Po drugie - dokumentuj wszelkie wydatki... Jeśli na miejscu zamiast obiecanego busa, musieliście korzystać z komunikacji miejskiej lub taksówek - za każdym razem pamiętaj o wzięciu biletu czy rachunku.

Po trzecie - w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości podczas naszego wypoczynku, powinno się niezwłocznie zawiadomić o tym organizatora. W takiej sytuacji możemy już na miejscu zażądać usunięcia wszelkich niedogodności jakie nas spotkały.

Jeżeli po powrocie do kraju okaże się, że w wyniku działań organizatora to nie były nasze wymarzone wakacje, to zawsze można złożyć reklamację. Powinno się to odbyć jak najszybciej. W przypadku gdy biuro podróży, hotel, lub inny przedsiębiorca nie uzna naszej reklamacji albo w ogóle nie odpowie na naszą reklamację czy też zaniży wysokość odszkodowania lub zadośćuczynienia warto zwrócić się o pomoc do Powiatowego Rzecznika Konsumentów.

Sprawdź obiekt i biuro podróży

Chcesz wynająć pokój, kemping, skorzystać z noclegu w schronisku, motelu, hotelu, pensjonacie? Korzystasz z usług biura podróży? Sprawdź, czy działają legalnie. Na tej stronie: <https://turystyka.gov.pl/> prowadzącej przez Ministerstwo Sportu i Turystyki znajdziesz wykaz przewodników górskich oraz wykaz organizatorów szkoleń dla kandydatów na przewodników górskich. Sprawdzisz także, czy podmiot, u którego chcesz zakupić usługę turystyczną, znajduje się w odpowiednim rejestrze. Zanim jednak wybierzesz jakąkolwiek ofertę, koniecznie zapoznaj się z opiniami na jej temat. Rekomendacje zadowolonych klientów z pewnością pomogą w podjęciu decyzji o wyborze najlepszej propozycji.

Prawnicy doradzą bezpłatnie

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie to usługa dostępna dla osób potrzebujących wsparcia prawnego i obywatelskiego. W powiecie radomskim takie porady są udzielane m.in. przez Fundację Instytut Spraw Publicznych w ramach punktów nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Mieszkańcy mogą otrzymać profesjonalną pomoc radców prawnych, adwokatów, mediatorów oraz osób zajmujących się poradnictwem obywatelskim. Warto pamiętać, że nieodpłatna pomoc prawna przysługuje osobom, które nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej.

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do podniesienia świadomości tej osoby o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach oraz wsparcia w samodzielnym rozwiązywaniu problemu. W ramach pomocy możliwe jest, w razie potrzeby, sporządzenie wspólnie z osobą uprawnioną planu działania i pomoc w jego realizacji. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje w szczególności porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego.

Jak otrzymać poradę?

Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej odbywa się według kolejności zgłoszeń, po wcześniejszym umówieniu terminu wizyty.

Aby umówić wizytę w punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej można:

Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej w powiecie:

JEDLIŃSK

Centrum Kultury i Kultury Fizycznej w Jedlińsku, ul. Krótka 1
poniedziałek 8.00 - 12.00, środa 14.30 - 18.30, piątek 16.00 - 20.00.

JEDLŃA - LETNISKO

Urząd Miejski, ul. Radomska 43
wtorek 7.30 - 11.30, czwartek 7.30 - 11.30

IŁŻA

Powiatowy Instytut Kultury, ul. Jakubowskiego 5
poniedziałek - piątek 14.00 - 18.00

KOWALA

Urząd Gminy, ul. Marii Walewskiej 7
poniedziałek, piątek 9.00 - 13.00

PIONKI

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Leśna 5
poniedziałek - piątek 9.00 - 13.00

RADOM

Starostwo Powiatowe, budynek C, ul. Graniczna 24
poniedziałek - piątek 9.00 - 13.00

WIERZBICA

Urząd Gminy, ul. Kościuszki 73
wtorek, środa, czwartek 9.00 - 13.00,

WOLANÓW

Urząd Gminy, ul. Radomska 20
poniedziałek - piątek 12.00 - 16.00

- dokonać rezerwacji telefonicznej pod numerem telefonu: **48 36 55 801 wew. 192**
- dokonać rezerwacji drogą elektroniczną na adres e-mail: **ekowalczyk@spradom.eu**
- poprzez formularz na stronie: **<https://zapisy-np.ms.gov.pl/>**

Czym zajmuje się Starostwo Powiatowe i jego poszczególne jednostki? Odpowiedzi na te pytania poznali ósmoklasiści ze szkoły podstawowej w Jastrzębi, którzy odwiedzili nasz urząd.

Wioletta Fijałkowska z zespołem Guzowianki wystąpiła podczas festynu z okazji dnia dziecka w powiatowej szkole w Chwałowicach.

Już po raz 20. nad zalewem w Domaniowie spotkali się uczestnicy Rowerowego Złota Gwieździstego. W konkursie wiedzy o powiecie radomskim zwyciężyła Dominika Jaworska z Wrzeszczowa w gminie Przytyk. Drugie miejsce zajęła Hanna Starzyńska z gminy Przytyk, a trzecie Wojciech Dobroń z Przysuchy.

Podczas festynu Cud Miód w Jedlni degustowano potrawy w ramach konkursu Smaki Powiatu. Wśród jurorów znaleźli się m.in. Katarzyna Konopska, wójt gminy Pionki oraz wiceprzewodniczący Rady Powiatu: Ewa Tkaczyk i Jan Siek.

Podczas biegu Końska Dycha na terenie stadniny Hubertus w Skaryszewie najmłodszym zawodnikom gratulował starosta Waldemar Trelka. Po wspólnych zdjęciach był czas medale i smaczne niespodzianki.

Mała, uroczą Pola była gościem Dnia Dziecka, zorganizowanego dla rodzin pieczy zastępczej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.